

Boux Vunz Ndeu Nauhyied

□ Cwnz Yezmingz sij / Vangz Gyanghmyauz hoiz 岑叶明 著 / 王江苗 译

It

Cib lai bi gonq, ndaw mbanj coih roen suijniz, ranzranz cungj ciuq vunzsoq ok cienz, cienz lai couh lai gien. Boux gien cienz cei q lai de dwg boux lauxbanj hung ndeu daj ndaw mbanj okbae, cib geij fanh, mwhhaenx gou roxnyinh ndaundei q gwnz mbwn cungj mbouj miz baenzneix lai. Miz boux lauxbanj ok cienz hung, roen suijniz coih baenz, lij lw cienz, daihgya couh daez yigen laeb gep bei goengdaek ndeu.

Gep bei goengdaek laeb youq giz dieghoengq bak mbanj, gaek diuz coh boux giensoengq de, daj boux lauxbanj hung hainduj, ciuq soqmoeg daj hung baiz daengz iq. Laeb bei le lij miz cienz, youh youq baihlaeng gep bei guh mienh ciengz ndeu, gwnz dingj gya yiemh, aeu daeuj dangj rumz dangj fwn. Diuz coh vunz ranz gou mbouj raen youq gwnzde, caeuq doengzdoh bae daengz gizhaenx, cungj deng gyoengqde riugae, naeuz boh gou haengjdingh dwg guhdoj saw cienz liux, lij naeuz meh gou yiemz boh gou hoj lai caeuq bouxsai wng buet deuz lo, doeklaeng naeuz gou mbouj gien cienz mbouj ndaej byaij loh. Caeklaiq aen bak gou hix gaeuq doeg, naeuz gep bei neix lumj gaiq bei moh nei, cukhoh sou roxnaeuz boh sou meh sou deng gaek hwnjbae, bimoq Cietcingmingz yaek geiq daeuj siuyieng cit bauqreng, mboujne gyoengqde couh baenz fangz dog ndaw doengh lo.

Mbouj gvaq geijlai bi, henz gep bei goengdaek guh aen ciengznyapnyaj ndeu, dieghoengq gizwnq deng vunz aeu daeuj dak fiengz, mizseiz aeu daeuj dak haexvaiz, mbouj rox boux lauxbanj hung raen le baenzlawz naemj. Mboujgvaq lauxbanj hung gig noix dauqma, gij saeh de dou mbouj rox geijlai, cawzliux rox de dwg boux miz cienz. Mizseiz mbouj ndaej gien cienz, vunz lai youq ndaw boih naeuz de ged, cienz daengz de gizhaenx, de hixnaengz mbouj gien dem lo, couh miz vunz ndaq de, gangj vahbaeh hengzmanz caenxdeuz de, couhcinj de gaxgonq ndaw mbanj miz saeh hung saeh iq yaek yungh cienz de cungj mbouj yaemhywx saek di couh hawj. Gou hozoiq laihaeuz swgheij lumj caenndang ginglig caeuq de doxdoengz, aenvih bohme h lizvwnh ndaw ranz gungzhoj, gou hix dwg boux deng gyoengqde caenxdeuz, caeuq de mbouj doengz cix dwg de ndaej deuzok ndaw mbanj, hoeng gou siengj deuzbae cix dwg siengjndwi.

Boux vunz gou manzgyangq, maij nauhyied, caemh maij boux vunz dog gag youq. Manzgyangq dwg seng ok dungx meh daeuj couh baenzneix, maij boux vunz dog gag youq cix dwg mbouj siengj ma ranz. Daxboh caeuq daxmeh lizvwnh le bienq haujlai, ciengzseiz mbouj mingz mbouj moeg couh fatbag, ndaq vunz, moeb doxgaiq. Gou yawj aen ranz ngvax daemqdet gaebgeb laepnyamq haenx lumjbaenz lajyaem. Gou mbouj siengj youq ndawde, couh gag boux vunz ndeu youq baihrog youzlangh. Gou daj seiznyez couh rox mwh gyoengq mehmbwk lajmbanj ngeixlwnh bouxlawz fwngzgaeuz guhcae, cix mbouj itdingh dwg aenvih ranz lawz deng gijmaz law, cix dwg boux deng vunz ngeixlwnh de miz seizgei hawj bouxwnq deng doxgaiq law. Couh lumj daxmeh baenz bi youq baihrog guhhong, mbouj dwg de caen guh gijmaz dahraix, cix dwg de miz seizgei bae guh gijmaz, vah hoengq vahriuz deng cienz doh mbanj vunz lai cungj saenq. Gou mbouj siengj hawj gyoengqde raen gou gangj gou, gou cix bae gizdieg vunz noix haenx byaij, duzfangz duzgvaig gou cungj

十多年前，村里修水泥路，每家每户都要按人头出钱，钱多可以捐。捐得最多的是从村子里走出去的大老板，十几万，当时的我觉得天上的星星都没这么多。有了大老板的天文数字，水泥路修完，还剩钱，大家便提议立个功德碑。

功德碑建在村口的空地上，刻上捐赠者的名字，从大老板开始，按照数目大小往后排列。立了碑还有钱，又在碑后建了面墙，顶上加檐，用来遮风挡雨。我家人的名字没出现在上面，与玩伴们去到那里，总成为被笑话的那一个，说我爸肯定把钱赌光了，再说我妈因为我爸太穷跟别的男人跑了，最后说我不捐钱所以不能走路。好在我的嘴巴也够毒，说这块碑像墓碑，祝贺你或者你爸你妈被刻了上去，明年清明节记得来烧香放炮，不然他们就成孤魂野鬼啦。

没过几年，功德碑旁边了个垃圾池，其他空地被人用来晒稻草，有时用来晒牛粪，不知道大老板作何感想。不过大老板很少回来，关于他的事我们所知甚少，除了很有钱。有时捐钱不到位，大家背地说他小气，传到他那里，他索性不捐了，便有人骂他，在言语和气势上排挤他，即便他曾对村子里要钱的大小事有求必应。我天真地以为自己能和他感同身受，因为父母离异、家庭贫穷，我也是被排挤的对象，区别在于他能离开村子，而我的远离只存在于幻想中。

我性格顽劣，喜欢热闹，也不排斥独处。前者源于天性，喜欢独处则是不想回家。父亲与母亲离婚后性情大变，常常无故疯癫，骂人，砸东西，我将那栋矮小阴暗的瓦房视为地狱。我不想待在里面，便独自在外面晃悠。我自幼便深知农村妇女们议论某个人偷鸡摸狗的时候，并不一定是源于谁家确实丢失了什么，而是被议论的那人有机会让别人丢失什么。就像常年在外出工作的母亲，不是她确实做过什么，而是她有机会做什么，闲言碎语在这些模糊的暗示里最具有生命力。为了不成为她们的目标，我选择往人稀少的地方走，鬼怪对我而言不比她们可怕多少。夜晚的村子幽静、安详，房屋里的光偶尔逃逸，大多地方幽暗。我带着手电筒却不打开，借着月光引路，去寻找能一起出来玩耍的人。大人们觉得小孩夜晚出去必做坏事，实际上我们也做过不少，因此在夜幕下呼朋唤友不能明目张胆，而是学着什么叫，有时学狗，有时学牛，有时学鸡鸭，有时发出的声音四不像。有时唤得出玩伴，有时唤得他们父母的叫骂。

大多时候玩伴们回家了，我还不想回，便沿着村路走到村口，爬上功德碑，躺在上面发呆。那时没什么书看，眼睛好，能数清天上的星星。我比较它们的明暗，遥想那里居住的外星人长着什么模样，和地球的战争什么时候才结束。偶尔有飞机闪烁出红光绿点，我的视线跟着它们从天的这边到天的那边，反反复复。

有时我只是望着星星，心思却不在星星上，而是想到跟随母亲离开的姐姐，她在过什么样的生活，什么时候才能回来。父亲总是在吃饭时咒骂母亲，有时蓄谋着骂，有时毫无征兆地骂，我要一起表现出憎恨的模样才能避免被一起骂。在那些独自仰望星空的夜晚，我偶尔也会偷偷想念母亲，即便记忆中跟她相处的时日屈指可数。

千百个夜晚里，我只见过一次流星，或许它们多次出现，我都错过了。我赶忙对流星许愿，希望以后能过不一样的生活。我还不知道自己想要什么生活，觉得只要跟眼前不一样就好。

我厌倦村子，厌倦家庭，厌倦各种恩恩怨怨，自觉人不应该只为这些事而活。

听父亲说我出生没多久就被母亲带去乐业，两岁后回来，印象里只有些模糊的记忆。儿时的清晰记忆都离不开那个叫大桥头的村子，辐射出最遥远的地方是三公里外的横岭圩。我喜欢热闹，却不总是能靠近热闹，父亲常警告我不要往热闹的地方挤，因为事故和意外也喜欢循着热闹而去。

nyinhnaeuz mbouj beij gyoengqde dwglau. Aen mbanj gyanghwnz caemrwg、an'onj, aen daeng rongh ranz mizseiz ciuq ok rog bae, haujlai dieg laepnyamq. Gou dawz aen soujdendungz hoeng hix hai mbouj rongh, aen ndwen ciuq rongh daiq roen, gou bae ra nyezdoh ndaej caez okdaeuj guhcaeuz haenx. Bouxlaux roxnyinh lwnyey gyanghaemh okdaeuj haengjdingh dwg bae guh vaihsaeh, saedsaeh dou hix guh gvaq mbouj noix, vihneix gyanghaemh heuh doengzdoh okdaeuj mbouj ndaej deng vunz rox, cix dwg hag doenghduz heuh, mizseiz hag ma raeuq, mizseiz hag cwz heuh, mizseiz hag gaeq haen bit hemq, mizseiz duz maz hix mbouj lumj. Mizseiz heuh ndaej doengzdoh okdaeuj, mizseiz deng bohme h gyoengqde hemqndaq.

Haujlai seiz doengzdoh baema le, gou lij caengz siengj ma, couh riengz roen mbanj byaij daengz bakmbanj, benz hwnj gwnz gep bei goengdaek bae, ninz youq gwnzde fatmwnh. Seizhaenx mbouj miz maz saw yawj, lwgda raeh, ndaej geq ok gij ndaundei q gwnz mbwn. Gou doxbeij yawj gyoengqde aen lawz rongh aen lawz laep, ngeixnaemj gij vunz vaisingh haenx dwg baenzlawz yiengh, caeuq gwnz digiuz hoenxcienq seizlawz cij sat. Mizseiz miz feihgih saekhoengz saekloeg lwenqmyabmyab, gou daj aenmbwn gyaeuj neix yawj daengz gyaeuj de, yawj bae yawj dauq.

Mizseiz gou cij dwg muenghyawj ndaundei q, hoeng aensim gou cix mbouj dwg ngeix ndaundei q, cix dwg ngeix daengz dahcej riengz daxmeh lizbae, saedceij de baenzlawz yiengh, seizlawz cij ndaej dauqma. Daxboh youq mwh gwnngaiz cungj miengndaq daxmeh, mizseiz ngeix youq ndaw hoz le ndaq ok bak, mizseiz mbouj miz saekdi ciudaeuz couh ndaq, gou yaek cang lumjnaeuz mbwq yaek dai cix mienx deng caez ndaq. Doengh haemh de gag boux vunz ndeu muenghyawj ndaundei q gwnz mbwn, gou mizseiz hix guhcae ngeixniemh daxmeh, couhcinj ngeix hwnjdaeuj mbouj miz geijlai ngoenz dwg caeuq de caemhyouq.

Geq mbouj liux miz geijlai haemh, gou cij raen gvaq baez ndaundei q baefinz ndeu, roxnaeuz gyoengqde okdaeuj lai baez, dwg gou lauq lo. Gou sikhaek wngqcingz, maqmuengh ngoenzlaeng gvaq gij ndwenngoenz mbouj doengz seizneix. Gou lij caengz rox swgheij yaek gvaq gij ndwenngoenz baenzlawz yiengh, roxnyinh cijaeu caeuq seizneix mbouj doxdoengz couh baenz.

Gou mbwq aenmbanj, mbwq aen gyaranz, mbwq gak cungj doxienq doxhaemz, gag laihaeuz gij ndwenngoenz vunzraeuz mbouj hab dandan vihliux doengh gijneix.

Ngeih

Dingq daxboh naeuz gou okseng mbouj geij nanz daxmeh couh daiq gou bae Lozyez, gvaq song bi le dauqma, dauqneix cij geiq ndaej saekdi saeh moengzloengz. Gij saeh seiznyez geiq ndaej cingcuj haenx cungj noix mbouj ndaej aen mbanj heuhguh Gyaeujiuzhung, dauqngeix daengz ranghdieg cei q gyae cix dwg Hawndoivang mauhgvaq sam goengleix. Gou maij nauhyied, cix mbouj ndaej seizseiz depgyawj nauhyied, daxboh ciengzseiz daezsingj gou gaej bae gizdieg nauhyied haenx doxcaenx, aenvih saehhux caeuq saehrwix hix ciengzseiz coh gizdieg nauhyied mizok.

(1)